

Tomislav Raum

Tri poeme

E-Book

1999 - 2001

Zašto anđeo ?.....	3
Der Sprecher.....	12
Ne postoji zbiljnost.....	16

Zašto anđeo ?

*"Warum ein Engel? Ach es kam die
Nacht."*

R. M. Rilke

Tako duboko u krvi zakopan
meridijana je pokret.

U pismu grumen zemlje,
bjelina svetog i udarac vjetra,
petlje i čvorišta i zagrebena koža.
I srce kao točka.

Zašto anđeo? I još jedan!
Tek lebdjeti bi mogao, neizručen nebu,
u zlatu ničije ruže
u čempresa sjeni
u mlakosti slatkoće.
Jednom. - Kada?
Kao slika, kao putovanje k smrti.
-Kamo? I kada bi krenuo,
smrtnolikošću smanjen,
rukom sažalnom, molbom drhtavom:
iskosa, između, s ove i s one strane,
trag njegov bio bi iskošen, uznemirujući,
s jeseni kao znak-
kao kutije mrak.

Uzajamno bi se prepoznali:
gorući grm tmine i trenuci bez oporuke,
u kruzima koji se šire kroz mrtve i kroza žive.

Zašto anđeo? I još jedan!
Koraci u uhu kao da govorili su:
Možda je bilo u kolijevci. Dijete!
Lako kao ptičje krilo. Noću je njihano
i plač mu bijaše umiranje, dugo i zamršeno
kao niti što ne daju se splesti.
Teške niti sna,
što razdvajaju se i razilaze,
čiji su krajevi prekratki za spajanje,
što kotrljaju se

uza zvučno lomljenje
sve do ruba,
i kao da su gudalom potezana.

Zajedno s biljkama uzrasta.
Ali kuda? - Krenuo bi nezaustavljivo!
Bol kao ljeta krug zavlada šumskim stazama
kretnjom utonulom u sporost,
u zategnutost luka,
u neshvatljivost sječiva.

U više od dva dijela podijeljen je svijet.
Ne usudim se kucati.
U oči boje oranice
smrt pustila je korijenje.
Sjedaše kao u tami
i prizivaše nesvijest
i kazivaše o raspadanju,
o pokretljivosti što skrutnjuje
o pahuljastim valovima
o zagonetnom kucanju zvjezdanih ura.
Napijaše se mlijekom s prsa,
kraljevskim znakom što pomiče obzorja.
Spustila se u prazninu sobe
na napušteno mjesto pobožnosti.

Zašto anđeo? I još jedan!
I prst koji zaprijetio je krajoliku
kao žrtveni nož ocrta ulazna vrata.

U škrabicu sjećanja skliznulo je more,
naraslo plimom straha u grudima dojilje.
Na izgužvanom platnu otisci,
sjene suženih mogućnosti.

Cijedi se kroz pijesak jutarnja nesigurnost.
Nijema divlja loza leluja ružinim mirisom.
Nad bezbojnim licima svetaca
zlatni listići u nazupčanom hodu ure
sloj po sloj ljušte se linijom života

na ruke meke kao paperje,
kvarljive i beskorisne predmete.

Iscrtava zalutala svjetlost
zgrušane slike
na mojim očnim kopcima,
neprisutnost što paralizira,
zakapa mišićje u sporedne prostore,
u neshvatljivost opservacije,
u nezemaljski rječnik,
u trigonometrijsku točku bez svijesti.

Duhovito prebrojava evolucija mašte
sve dubljim snom labirint ulica.
Do oštrog bola nestaje iz vidokruga.
-Anđeo? I još jedan!

Na srebru sivkastomrki sprudovi,
nejasna fotografija vlage.
Čaša rashlađene ružice
pored skalpela
na obdukcijском stolu.
Gdje je anđeo? I još jedan!

U glinu rastočena usta
poriču svijet prolomom žalosti,
razjapljena i razapeta
blistavom geometrijom
iz zvijezda iščitanom,
tajanstvenom i nedokučivom,
enigmatskim rukopisom gena.

Samo je jedno tijelo,
samo je jedno biće,
i kada zaraste u korov
u nepopravljivi raskid,
kada smrzne se u kristal.

Razjedaju se
otkucaji srca

u vrtu milosrđa,
poprimaju obličje dromedara
ispod pješčanog oblaka,
gnojnim ranama
ne prokazuju vrijeme.

Neprospavana noć velika je opsjena.
U neprekidnosti opažanja
nestvarno i samoponavljajuće
naseljava prostore strahovanjem,
stavlja u zagrade
u sve složeniji vrtuljak,
a sloboda je kanalizacijska mreža
i smrdi pustolovinom
i kao da izrasta iz nečije sjene,
iz odraza poznatog lika.

Zašto anđeo? I još jedan!
Neshvaćen kao udarac opraštanja.
Kao međusobno iscrpljivanje.
Kao raskrinkavanje.

Slutnjama ranjava me nesretna svijest,
ironijom ugodnog raspoloženja,
promjenljivim vektorom zbiljnosti,
nužnošću i strukturom utopije.

Zašto anđeo? I još jedan!
Njegovo djelovanje krhka je linija prijeloma
obložena finim paperjem.
Prati me!
Imaginarnih krila odasvud
i u svim pravcima.

Mogli bi mi doći u susret, razgrnuti zavjesu
kada snažno zamiriše na sijeno
kada zaokupe me kalvarija zjenice i
u mračnim hodnicima mineralni ostaci mrtvih.

Sigurno je klizište,

mistična je težina priviđenja,
u sveprisutnoj prašini modelirana
čežnjom sutona jučerašnjeg dana.

Oči nisu više čulo vida
a duša je zapaljenje živaca,
umjetno osvjetljena odaja,
opipavanje smrti.

Pod burom sniježne svjetlosti
u nesretno promijenjenim odnosima
umotavam se u bijelo platno.
U mekom tkivu
bol je neshvatljiv saobraćaj.

Memoari su ispisani redovi,
četiri godišnja doba
u zamrznutom slijedu.
Pahulje na golim grudima.

Moje umrtvljene noge
nebeski svod
uzdužno precrtava.

Zašto anđeo? I još jedan!
Bezdjjetnost zaokupljena snoviđenjem
kao kamen se otkotrlja.
I još jedan! Zašto anđeo?
Treperi horizont!

Odras i kada ne odvrćaš pogled.
U čemu? I kada kreneš!
Lik protivan
svjetlosti pješčane oluje.

Zborskim glasovima
zalelujanim
niz vjetar puštenim:
Reci!
Tko te pozvao?

Ne želim te susresti
ni dotaknuti prstom žalosti.
Bučna je bol i nesmislom ječi.
Odjek u nepismo i zacrnjen bode.
Trnje i suho iverje i kristali.

Zašto anđeo? I još jedan!
Neprozirnost tajne i obrana značenja.
I sve što kao da pade sa stabla
a nije ni plod ni list ni suha grančica:
Mrtve ptice muk.
U zlatu zvuk.

Ne brojim što nije mi dodijeljeno
i kada se okrenem
nijedno pero izmitareno
nije moje,
skupljeno za jastuk njegovog sna.

Uzalud me bude.
Zbunjeni mojom snenošću
udaljavaju se zrcaleći nejasnost,
uokvireni sporim hodom,
nesretni zbog riječi koja ih ne dira
sred mnogih uzdaha uzaludnih.

Nepostojan je otisak,
niz pješčane dine
kada krene šibajući repom,
oblakom muha praćen,
dromedar neopčinjen prikazama,
žednošću vođen,
istočnim zrakama svjetla,
božanskim manifestacijama,
glazbom svakodnevnog života.

Zašto anđeo? I još jedan!
Nalijevo od svjetionika bura
i čuje se zveket, sitan, oštar

zveket metala, kao od skalpela
na obdukcijskom stolu.
-Ach es kam die Nacht.

Der Sprecher

*"Wer mit der Lampe allein ist,
hat nur die Hand, draus zu lesen."*

Paul Celan

Preodjeven u samoga sebe, izvana i iznutra.
Unutarnjim crtežom usložnjeni narcizam
kojemu sablasni oblici služe kao nevidljivi temelji.
Lik u lijevom kutu slike,
kojom je nemoguće zaokružiti događaje.
Lik u prvom planu,
svjedok i posrednik.

Uhodećim prstom prokazuje stradanje
što oblikuje prsten pripovijesti,
spoj duha i života.

On gleda van zatvorenog reda,
u neracionalne prostore.
Isijavaju ih tijela što krivudaju
neosvojivim putevima,
u svijetu u kome je sve obmana i ništa nije obmana,
gdje se putem svake prividne ili zamišljene stvari
proživljava nestalna stvarnost pojave.

U prostor metafore,
u klopku za savjest,
pomaknuta je nepovratnost ostvarenog,
a povratnost mogućeg
mjesto je ukrštanja
sa vlastitom različitošću.

Metafora ne kazuje istinu kroz laž
već predstavlja samu istinu laži
koja je postala providna sama sebi
i više ne zahtijeva odgovor,
više ne postavlja pitanja,
jer priviđenje života
magijsko je prizivanje istine.

I odzvanja riječ

u izmijenjenom obliku metafore,
i stvarnost prihvaća pravila metafore,
i ne može više živjeti u prostoru tišine, neprepoznata
kao ostvarena mogućnost,
jer pojavnost se mijenja,
njome se na drugom mjestu upravlja, na mjestu
koje se ne može odrediti jednoglasno.

Prostor strasti
sred bezgraničnog prostora ravnodušnosti.
život izvrnut u svoju obmanu
i svoje prikazivanje.
Razvija se u ograničenom prostoru,
mijenja sve u aluziju i oblik.
Preobraća vlastitu patnju,
preodijevajući je u izražajnost likova,
jer ne može biti drukčije.

Na zamišljenoj sceni
rasporediti projekcije i identifikacije,
odraze i prepoznavanja.
I ako se najgore već dogodilo,
tada ostaju riječi nasuprot svijetu,
ono mentalno čudesno kao unutarnji crtež,
čudesna zaliha značenja,
samoća organizirana u stil.

Ne postoji zbiljnost

"Es gibt keine Wirklichkeit"

Gottfried Benn

Nostalgija
pod svjetlošću zvijezda.
Zemljopisna karta prohodnih
i prolazećih puteva.
Svijet i ja.

Iscrtava se zamišljeni krug
nepodudarnošću duše i čina.
Zagonetni su znaci nespoznatljive moći.
Osuđuju na šutnju.

U mucu traženja pokazuje se
stvarna opasnost otkrića.
Zahtjevi veličine, razvoja i potpunosti,
nose u sebi bezdan, privlače u provaliju
i upravljaju svijetom.

Tko je u igri, može se izgubiti,
a ne mora se tražiti.

Djela zaodjevena radosnim obrisima bezbolnosti
i sigurnog življenja?
Nepoznati i nepravedni darovi.
Stoje nasuprot čovjeku, neshvatljivo.

I kako život može postati bitan?

Nepristupačni su i nedostižni
i nepremostivi oblici kaosa.
Oblikovni krug formi
još je s ove strane paradoksa.
U površnosti savršenstva.
Nikad uhvatljivi trenuci šutljivih
i zauvijek nijemih maski.
One hitro prolaze.
Zaboravljaju vrijednosti
odsanjanih trenutaka nestalnosti.

Njihova lipteća krv zgrušava se
u purpurno tkanje.
U krhkosti vlastite muke izrastaju
sa zamišljenim patnjama unutrašnjeg razaranja.
I nemoguće je sve to nadvladati skokom.

Odsustvo smisla na putevima ispunjeno zabludama.
I pretjeranost i nedostatnost. Ni mjere ni uvida.
Slučajnost nije narušena obrisom stvari.
Stroge i sigurne linije ne razdvajaju.
Nisu u odgovarajućoj ravnoteži,
niti ispunjene izrazom.
Kao da nije zaokružen svijet
u zvjezdanim slikama prisutnog.
A i ono nedoživljeno, formirajući se, zamagljuje bitak.
Tamne sjene svijeta još-ne-oblika
uključene su na još mučniji način
i više nije moguće disati.

Udaljavaju se putevi,
u svojoj nedostatnosti i nedovršenosti
nepremostivi ponori, a u kutu kao da leže
još bogatiji darovi i nejasna čežnja drijema.
I zagubljenost istinske zbiljnosti
kao ništavilo je bivanja,
obogaćeno informacijom bogatog cvata,
moglo bi se upotrijebiti kao začim svakodnevice;
i sve što je rođeno iz potrebe, ostvarilo bi se
u rasterećenju;
ali pronalazak temelja tragedije
postao bi očit problem.

Sirova i bespogovorna samovolja,
strast zemlje i neograničenost slučaja
pojavljivala bi se kao odgovor,
kao onostranost, kao čudo
-čvrsto zategnuto kao vitka duga nad bezdanom;
a stvaralačko zrenje ne bi preobražavalo
da bi pobijedilo, njegov svijet bio bi posljednji
u vremenskom slijedu koji bi zauvijek potonuo.

Zvezdano nebo sjaji još uvijek samo u tamnoj noći;
samotne staze privida zrače u svijet.
Zbivanje je isprepleteno kao nit
kao da je najunutarnjija i najvlastitija bitnost.

Jednom razbijeno prosijava kao neiskupljeni grijeh,
jer beskonačan je zahtjev imaginarnog neba.
Apsurdna je slika nebeskih hijerarhija.
Tama izgubljenih u noći crnih odsjaja
suština je potrebitosti koja se nikada neće uzdići.

Vode beznadno hlape
nad isušenim koritom
razlokane zbiljnosti.